

MIKES KELEMEN MAGYAR NYELV ÉS IRODALOM TANTÁRGYVERSENY

2016. április 18.

8. osztály

A tételek kidolgozására szánt idő: 3 óra

I. 30 pont

Olvasd el az alábbi szöveget, majd oldd meg a feladatokat!

Elmentünk ott egy sárga falú vendégfogadóba, ahol vacsoráztunk ketten, s aztán lefeküdtünk. Hanem abban a szobában olyan régi volt minden, mintha nem is mi lettünk volna benne, hanem nagyapánk. Régi volt a szag, s régi a bútorzat, melyre csak rá kellett nézni, s már recsegett is. Garmada úr az ágyba, én pedig a díványra kerültem; s amikor a lámpát eloltottuk, olyan sötétség borult reánk, hogy olyan a sírboltban sincs. Mivel azonban fáradt voltam, s a vacsora mellé bort is ittam volt, hamar elaludtam. De az ember sohasem tudja, hogy mire aluszik el. Így jártam én is, mert egyszer arra eszméltem fel, hogy nem a díványon fekszem, hanem valami csalánbokorban.

– Nagyságos úr! - kiáltottam.

Garmada úr felugrott az ágyból, és a lámpát hamar meggyújtotta.

– Mi az, Ábel? - kérdezte.

Felültem, s hát mégis a díványon vagyok.

– Bocsánat, tévedtem!

De hát Garmada úr akkor már ott állott mellettem, s valamit látott rajtam, borzongva visszább lépett, és azt mondta:

– Tévedtél a fenét! Hiszen egy hadsereg van rajtad!

Magamra néztem, s hát csakugyan annyi mazsola bogár volt rajtam, hogy az irtózat! Sikoltottam is egyet, de akkor már nem az ágyon voltam, hanem a szoba közepén. S ahogy tudtam, söpörni kezdtem le magamról a mazsola bogarakat; s bizony odaállott Garmada úr is, aki szintén söpörni kezdte. Egy hirtelen gondolattal odaadtam a kalapomat is neki, s így szóltam:

– Üsse ezzel, ahogy csak tudja!

Garmada úr nevetve kapott a kalapos terven, s néhány perc alatt úgy leverte rólam a bogarakat, hogy csupa gyönyörűség volt.

– Jól van már, egy sincs! - mondtam neki, mire Garmada úr így szólt:

– Szeretnek téged ezek a poloskák.

– Hát ez a poloska?! – kérdeztem.

– Ez! Nálatok nincs?

–Van, de sokkal nagyobb; s medvének hívják.

(Tamási Áron: Ábel az országban)

1. Miért nevezi Ábel a poloskákat mazsolabogaraknak? Válaszolj 2-3 mondatban!	5 pont
2. Mi a humor forrása?	6 pont
3. Milyen kapcsolatok teremődnek a történetben álom és valóság között?	10 pont
4. Értelmezd Ábel utolsó mondatát! Miért juthatott eszébe a poloskákról a medve?	9 pont

II. 40 pont

Írd meg Kálmán történetét, oldd fel az eltűnése körüli titkot! Fogalmazásodnak adj találó címet is!

Egyszerre csak eltűnt. Borzasztó ez, barátaim. Valaki eltűnik, és nincs többé. Se híre, se hamva. Kálmán nincs többé. Hűlt helye. Keressük, és nem találjuk. Vettétek-e észre, mennyire idegesek vagyunk, ha eltűnik valaminek? Hogy ellopják, az még hagyján. Ebbe belenyugszunk. De, hogy volt és nincs, azt nem lehet elviselni, azt nem lehet megérteni, lázadozik ellene az eszünk, s őriöngve keressük, csak azért is. Hát még, ha egy ember tűnik el. Hogy meghaljon, az is rendjén

van. Akkor ellopja valaki, egy ismeretlen és láthatatlan tettes. De ez más. Hát még ha az az ember akkora, mint Kálmán, egy ilyen roppant test, egy ilyen óriás, aki még nem talált magának kész kalapot és cipőt semmiféle boltban, s mindig külön kellett csináltatnia mértékre. Nem mindegy, hogy egy sovány, incifinci alak tűnik el, vagy egy ilyen rendkívüli természeti jelenség.

III. 20 pont

1. Az alábbi szavakhoz ugyanaz az előtag kapcsolható, de minden sorban van egy kakukktójás. A közös előtagot írd le, a kakukktójást húzd alá! 10 pont

járás, láb, pont, rend, szak
táska, villa, gyúró, fegyelem, utas
kar, szó, tanulás, ablak, tanár
szint, szem, fül, víz, part
betét, lépés, forgatás, szár, hegy

2. Játék dadogós szavakkal.

A dadogós szavakban ugyanazok a szótagok, betűcsoportok ismétlődnek. Az alábbi meghatározásokat fejezd ki dadogós szavakkal! 10 pont

Pl. Kis ékszeren = gyöngyön

- a) Kerti munkát jelentő főnév =
- b) A dalának másként mondva =
- c) Az ő alkoholja =
- d) Óvodai kisegítő személyzet =
- e) Jó húsban lévő ember =
- f) Segélykiáltása =
- g) Sivatagi állat jelzője =
- h) Táplál =
- i) Elmúlt =
- j) Kedvenc sárkányunk neve =

**Megjelenés: 10 pont
Összesen: 100 pont**